

CINEMA CATALÀ TOT L'ANY

CRÍTQUES DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ DE LA PEL·LÍCULA "SEGUNDO PREMIO"

EL PERIÓDICO - Quim Casas

Crítica de 'Segundo premio', la película sobre Los Planetas: más leyenda que 'biopic'

La obra de Isaki Lacuesta casi siempre se ha desarrollado en los límites de la ficción y la no ficción. Sus mejores películas –'Cravan vs. Cravan', 'La leyenda del tiempo', 'Entre dos aguas'– se mueven en esta dirección.

En 'Segundo premio' hay unos actores interpretando a los componentes del grupo Los Planetas, pero esto no es un 'biopic', ni tampoco un documento. Apela a la leyenda, a la imaginación, a las fabulaciones sobre lo que pudo o no pasar, a los delirios mágicos: un avión en una explanada y convertido en discoteca, una navaja que corta un cuello, un cocodrilo en una barriada granadina.

Son Los Planetas, suenan sus canciones y se habla de la gestación de su tercer disco, 'Una semana en el motor de un autobús', pero nunca se pronuncian sus nombres. Son simplemente el cantante, el guitarrista o el batería. Y aparece y desaparece el único personaje que sí lo tiene, May, la primera bajista de la banda, y es una más en la polifonía de voces y puntos de vista que nos cuentan una historia que es, en esencia, la de una amistad y la música y conflictos que giran alrededor de esa amistad.

DIARI ARA - Eulàlia Iglesias

'Segundo premio': el rock'n'roll, la història d'amor de la nostra joventut Molt més que un film generacional, la pel·lícula d'Isaki Lacuesta i Pol Rodríguez sobre Los Planetas redefineix el 'biopic' musical des d'una perspectiva més íntima

Amb 24 hour party people, Michael Winterbottom va firmar L'home que va matar Liberty Valance dels documentals musicals, una pel·lícula sobre l'escena postpunk de Manchester en què l'artífex i narrador de la història, Robert Wilson, deixava clar que, en alguns moments del seu relat, el mite s'avantposava a la Història. Els títols inicials de Segundo premio, en què amb un joc de paraules es qüestiona si aquest és o no és un film sobre Los Planetas, la banda granadina que va marcar el rock espanyol del tombant de segle, recorden

explícitament el print the legend del film de Winterbottom. Una perspectiva que, per altra banda, no és estranya en l'obra d'Isaki Lacuesta, que aquí cofirma la direcció amb Pol Rodríguez. Lacuesta va iniciar la seva carrera en el llargmetratge amb Cravan vs. Cravan (2002), un esplèndid fals documental sobre el mític boxejador poeta que posava de manifest una concepció del cinema en què es diluïa la separació categòrica entre ficció i documental.

Segundo premio se centra en un moment clau de la història de Los Planetas, quan, en ple auge de la seva carrera, la baixista May (Stéphanie Magnin) abandona la banda, i el grup es reorganitza per submergir-se en la gravació del seu tercer àlbum, Una semana en el motor de un autobús (1998). La pel·lícula es planteja, per tant, en una etapa concreta de crisi i transformació en què els protagonistes han de calibrar la distància entre allò que havien somniat esdevenir i les seves aspiracions de futur reals, en un moment en què els músics independents eren absorbits per la gran indústria.

A partir d'aquí, el film combina les veus i els punts de vista de vegades contradictoris de quatre dels integrants del grup: la May, el cantant (Daniel Ibáñez), el guitarrista Florent (Cristalino) i el bateria Eric (Mafo), acabat d'incorporar. Les múltiples perspectives, l'opció oberta des del principi a incorporar elements més propis de la llegenda de Los Planetas que no pas de la seva història, els temes interpretats pels actors (músics també tots ells) i no per la banda real, i l'ús recurrent de fugues oníriques i imatges simbòliques com la que obre el film (els escarabats sobre una superfície planetària sense identificar que batega amb vida pròpia) allunyen la proposta de les rutines prosaiques dels biopics musicals de vocació exhaustiva, mimètica i viquipedista. A Segundo premio, els recursos cinematogràfics es posen al servei de transmetre una veritat sobre la significació emocional i cultural de Los Planetas que no necessàriament s'ha d'ajustar a la realitat dels fets.

Segundo premio també suposa una continuació d'una altra constant en el cinema de Lacuesta, que ja va resseguir la petja de músics andalusos en la seva terra a La leyenda del tiempo (2006) i Entre dos aguas (2018). El film inscriu Los Planetas en una tradició musical conreada a Granada que no es redueix al flamenc i que passa de forma inevitable per l'Omega d'Enrique Morente i Lagartija Nick. La ciutat cobra sentit com a territori alhora real i mític en la creació de l'univers artístic i emocional per on es mouen els músics.

EL CINÈFIL - Jesús González Notario

‘Segundo premio’: la ficció que remescla la realitat

A Segundo premio, se li augura una carrera exitosa. Sobretot després del seu pas pel festival de cinema de Màlaga, on va guanyar el premi a la millor pel·lícula (també direcció i muntatge), i la rutilant inauguració del Festival de Cinema d'Autor de Barcelona. La nova pel·lícula d'Isaki Lacuesta, codirigida amb Pol Rodríguez (Quatretondeta) està inspirada en la poètica musical d'Una semana en el motor de un autobús, l'àlbum de consagració del grup indie Los Planetas (tot i que des del títol aquesta afirmació és negada, o no).

Al laboratori màgic de Segundo premio, Lacuesta i Rodríguez destil·len a través de les seves imatges la mítica fundacional de l'àlbum i el grup. Allunyant-se del que es podria considerar un documental musical, els directors opten per una recreació estètica i poètica que reflecteix els fets que coneixem (que són pocs) i d'altres complementen a partir d'altres

històries imaginades, inventades (al·lucinades?). El film evita la literalitat de la Wikipedia per endinsar-se en les memòries lisèrgiques i alcohòliques dels membres de la banda. En aquest sentit, estaria molt més a prop de films que intenten reconstruir un moment creatiu com *The Filth and the Fury* (Julien Temple), *Velvet Goldmine* (Todd Haynes) o *Last Days* (Gus van Sant). Hi ha moltes altres referències cinematogràfiques que deixem a la descoberta dels espectadors.

La pel·lícula està narrada amb un punt de vista calidoscòpic. A partir de les diferents veus que entren i surten del grup. Ens trobem a Granada (l'única ciutat amb nom de bomba) i Los Planetas estan començant a despuntar en el panorama musical. Com Lorca, alguns dels seus membres somien a viatjar a Nova York per enregistrar el nou disc. Però cal tenir llestes les cançons noves per obtenir l'aprovació de la discogràfica. També cal buscar un nou bateria, un teclista i sobreviure a les drogues i a la deriva creativa de la vida. Uns desafiaments comparables a viure dins del motor d'un autobús, com a mínim.

Però no podem entendre Segundo premio com la realitat, lluny d'això el film està constantment apel·lant a l'obra de Los Planetas des dels intertítols que separen les escenes fins als repetits moments que algun personatge diu que cal navegar dins les lletres per entendre el què està passant. Hi ha una certa idea de ficció remesclant la realitat. El film compta, per aquest motiu, amb un esplèndid guió que intenta sintonitzar allò que està passant a l'ambient (la festa a l'altra banda del mirall del local), llegir entre línies i entre notes per explicar el misteri de la creació. El mateix es pot dir del muntatge (guanyador a Màlaga) capaç de transitar entre els diferents punts de vista creant un multivers rock entre la Setmana Santa granadina i la Nova York lorquiana.